

Periodisme cooperatiu per la transformació social

QUI SOM (/QUI-SOM/) BOTIGA EN LÍNIA (HTTPS://BOTIGA.DIRECTA.CAT/)

PUNTS DE VENDA (HTTPS://DIRECTA.CAT/PUNTS-DE-VENDA/)

ANUNCIA'T (HTTPS://DIRECTA.CAT/PUBLICITAT/)

CONTACTE (HTTPS://DIRECTA.CAT/CONTACTE/)

ESPAI PER A SUBSCRIPTORES (HTTPS://DIRECTA.CAT/ESPAI-PER-A-SUBSCRIPTORES/)

 (<https://es-es.facebook.com/Directa/>)

 (https://twitter.com/la_directa)

 (<https://www.youtube.com/user/avdirecta>)

 (<https://www.instagram.com/directa.cat/>)

Directa

(<https://directa.cat/>)

SOTA FOCUS (HTTPS://DIRECTA.CAT/SOTAFOCUS/)

ACTUALITAT (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-ACTUALITAT/)

REPORTATGE (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-REPORTATGE/)

INVESTIGACIÓ (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-INVESTIGACIO/)

ENTREVISTA (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-ENTREVISTES/)

OPINIÓ (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-OPINIO/) GALERIES ▼

PAPER ▼

SUBSCRIU-T'HI (<https://directa.cat/subscriu-thi/>)

FES UNA DONACIÓ (<https://directa.cat/campaigns/fes-una-donacio/>)

Catalunya (<https://directa.cat/portada-catalunya/>) País Valencià (<https://directa.cat/portada-pais-valencia/>)

Illes (<https://directa.cat/portada-illes/>) Catalunya Nord (<https://directa.cat/portada-catalunya-nord/>)

Món (<https://directa.cat/internacional/>)

SOTA FOCUS (HTTPS://DIRECTA.CAT/SOTAFOCUS/) ACTUALITAT (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-ACTUALITAT/)

REPORTATGE (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-REPORTATGE/) INVESTIGACIÓ (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-INVESTIGACIO/)

ENTREVISTA (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-ENTREVISTES/) OPINIÓ (HTTPS://DIRECTA.CAT/PORTADA-OPINIO/) GALERIES ▼

PAPER ▼

MEMÒRIA

([HTTPS://DIRECTA.CAT/CATEGORIES/MEMORIA/](https://directa.cat/categoria/memoria/))

EL CAS DE JAVIER ABIL, UN ASSASSINAT HOMOFÒBIC SENSE RECONÈIXER I UN DEUTE AMB LA MEMÒRIA

Javier Abil Orpegui, veí de Gandia (la Safor), va ser assassinat per la seua orientació sexual, però la justícia no va reconèixer la seua mort com a un crim homofòbic i l'assassí confés va ser condemnat a quinze anys de

NÚMERO 591

Juliol i agost

2025



(<https://directa.cat/papers/d591/>)

Portada | Irene Pérez

TOTS ELS NÚMEROS
([HTTPS://DIRECTA.CAT/PAPE](https://directa.cat/papers/))

presó. Set anys després dels fets que acabaren amb la vida d'Abil, diverses organitzacions en defensa dels drets LGBTI exigeixen que el govern municipal el reconega com a víctima de l'homofòbia



Fotos de Javier Abil a casa la seua mare

| JUAN JOSÉ TODOLÍ / FOTEATRO ([HTTPS://DIRECTA.CAT/PERSONS/JOAN-JOSE-TODOLI-FOTEATRO/](https://directa.cat/persons/joan-jose-todoli-foteatro/))

► **JORGE MANCEBO** Cinc de maig de 2014. Aquesta és la data quan va succeir el primer homofòbic contra Javier Abil Orpegui, un home gai de 44 anys, que va ser assassinat a Gandia (la Safor) i que la policia va trobar 45 dies després esquartrat en el terme municipal de Pego (Marina Alta). El cas de Javier Abil, junt amb el de Lyssa Da Silva, una dona transsexual assassinada només un any després a la ciutat d'Alacant, representen dos dels exemples més sagnants i cruels de la violència contra les persones LGBTI al País Valencià. Ambdós han passat a formar part de la història del moviment per l'alliberament d'aquest col·lectiu i la memòria dels crims d'odi a casa nostra i més enllà.

Aquella mateixa nit, Javier Abil, després d'acabar la seua jornada laboral, va coincidir en una discoteca de Gandia amb tres joves amb els quals va establir relació prenent-se unes copes fins a altes hores de la matinada. Posteriorment, el van convidar a casa d'un d'ells i van marxar en el seu cotxe per a continuar la festa. Una vegada en l'immoble, tal com reflecteixen els fets provats i descrits en la sentència, dos joves van quedar-

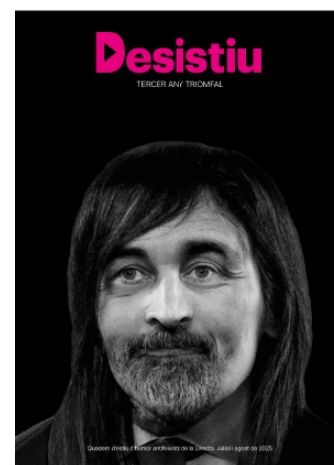
◀ ▶

**IRENE JAUME
GAMBÍN**
(<https://directa.cat/reivind-el-catala-un-acte-damor/>)
Reivindicar el català, un acte d'amor
(<https://directa.cat/reivind-el-catala-un-acte-damor/>)

Publicitat

La Directa
utilitza els serveis de

(<http://www.foliverd.net/>)



(<https://directa.cat/papers/sup-desistiu/>)

PUBLICAT:
JUNY 14, 2021

se amb Abil en el saló de la casa i, en comprovar l'orientació sexual del jove, sota el suposat pretext que volia seduir a un d'ells —l'assassí confés— tocant-li l'entreuix i els genitals, aquest “va agafar un ganivet de la cuina i, sobtadament, de manera sorprenent, inesperada i imprevista per a Javier Abil, que no va poder esperar-lo ni defensar-se, va començar a agredir-lo amb ànim de causar-li la mort”, es llegeix a la sentència.

El magistrat va fonamentar de manera explícita que la mort del jove no s'havia produït per cap motiu d'odi contra el col·lectiu LGBTI

Com a resposta a la reacció, el magistrat del cas esgrimiria el següent: “Una mala interpretació d'una acció va obtenir una resposta exagerada, fatal, per a la seua vida”. Tal com recordava l'Observatori Valencià contra la LGBTI-fòbia, en el seu informe titulat *Mai Oblidarem*, de l'any 2017, el magistrat es referia al descobriment de l'homosexualitat d'Abil per part dels joves. Açò, segons el jutge, va desencadenar que li propinaren tretze ganivetades i esquarteraren el seu cos en huit trossos. L'endemà dels fets, els botxins van avisar altres dues persones per a desfer-se del cos, que va acabar dins d'una bossa en una muntanya de Pego. La brutalitat amb la qual els condemnats van actuar va ser tal que, en una de les ganivetades que va rebre Abil al cap, la fulla del ganivet es va trencar i va quedar incrustada en el seu crani.

En la mateixa instància, el magistrat va fonamentar de manera explícita que la mort del jove no s'havia produït per cap motiu d'odi contra el col·lectiu LGBTI. “Cert que això —l'orientació sexual— va poder ser el desencadenant del desgraciat succés. Però, no sembla més que la mort d'una persona que era homosexual. No sembla que estiguem davant la mort d'una persona per ser homosexual ni està acreditat motiu de cap odi contra Abil, amb qui va estar prenent copes i en el cotxe del qual es va muntar per a continuar bevent”, es llegeix en la sentència. Tot i les consideracions del jutge, l'opinió del jurat popular va ser decisiva per considerar, en principi, l'agreujant



(<https://somconnexio.coop/>)

...crítico,
transgresor
y disfrutón

(<https://www.pikaramagazine.com/>)



(<https://www.radioklara.org/ra>)



(<https://viruseditorial.net/ca/li-islam-como-anarquismo-mistico-2/>)



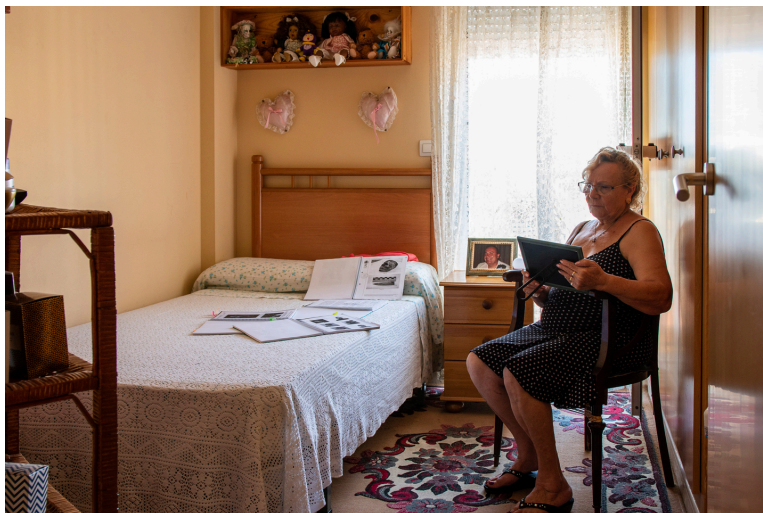
(<https://www.elsaltodiario.com>)

d'homofòbia. En aquesta línia, el mateix magistrat va acabar afirmant: “En qualsevol cas, el jurat va entendre concurrent l'agreujant i ha de ser respectat, tenint-se en compte en la determinació de la pena”.

La batalla judicial

El 24 de juny de 2014, un dels còmplices confessà l'assassinat i assenyalà on es podien trobar les restes de Javier Abil. L'endemà, van ser detinguts tots els acusats. Des de l'Observatori contra l'Homofòbia de Catalunya (OCH), que va denunciar públicament els fets fent arribar el cas a la Fiscalia i a diverses parlamentàries de les Corts Valencianes, així com a entitats i col·lectius LGBTI de Gandia, expliquen que el d'Abil va suposar un cas “d'extrema i absoluta gravetat” pel moviment LGBTI. “Des del primer moment vam ser conscients i vam veure claríssimament que era un delictes d'odi, un delictes homofòbic i que s'havia anat directament a assassinar-lo”, subratlla Eugeni Rodríguez, president de l'entitat.

La sentència del jutjat d'instrucció número 1 de Gandia arribaria el 28 de juny de 2014. El principal acusat va ser condemnat a setze anys i tres mesos de presó per assassinat amb l'atenuant d'embriaguesa i l'agreujant d'homofòbia. La resta van ser condemnats a penes de cinc mesos de presó per un delictes d'encobriment. Tanmateix, en juliol de 2016, la defensa de l'acusat va interposar un recurs amb l'objectiu de retirar l'agreujant d'homofòbia que ja havia qüestionat el jutge; tant és així que el recurs es basa citant el mateix togat. Per a Miquel Roselló, membre del departament de denúncies de l'Observatori Contra l'Homofòbia, el magistrat va deixar oberta una porta per poder interposar el recurs: “El que està fent el jutge quan diu això davant una sentència és posar-los en safata un recurs. La defensa elabora el recurs i diu exactament el mateix que el jutge”.



Mercedes, mare de Javier Abil, mirant fotos del seu fill a casa seua

|JUAN JOSÉ TODOLÍ / FOTEAATRO

La defensa també va assenyalar que les proves no eren suficients i que es vulnerava la presumpció d'innocència del botxí confés, tot i tractar-se d'un judici d'inferència, ja que els fets havien sigut reconeguts per l'acusat. “Aquesta part entén que, encara que es declara provat que reacciona violentament quan el mort se li va insinuar i tocar, d'això no es pot inferir de manera lògica que el motiu del crim fora l'odi i aversió cap als homosexuals”, consta en l'escrit del recurs. I continua: “Compadeix malament l'aversió o odi cap als homosexuals amb la conducta d'estar diverses hores en un pub en companyia d'una persona que, pel que sembla, era manifestament homosexual, i quan estava de festa era particularment afectuós amb les persones que li envoltaven; estar, tal com diem, bevent en companyia d'aquesta persona i seguir de festa amb ella”. En aquest sentit, Roselló reflexiona: “És clar, perquè l'única hipòtesi alternativa que cerca la sentència és que l'altre anava lleugerament begut. Una persona a qui se l'insinuen no mata a ganivetades a l'altre, si no és per l'orientació sexual. Si hagués estat una dona qui se li haguera insinuat, el raonament hagués sigut igual?”, es pregunta. Segons Roselló, altres constructes culturals que són “perfectament assumibles” en els casos de la violència de gènere no presenten tants dubtes en moltes de les jurisprudències. “Això és perquè el moviment feminista ha avançat més en aquest sentit. Per què en aquest cas no? Costa més!”, puntualitza.

Així mateix, la defensa va citar en el recurs un judici de valor, assenyalant el que és homofòbia i el que no. Per a això, va exemplificar un cas ocorregut a Orlando, als Estats Units: “Un crim motivat per aquesta aversió contra els homosexuals pot ser la comesa a Orlando, Florida, els EUA, el dia 13 de juny de 2016, per Omar Siddique Mateen. Va entrar en un club gai d’aquesta ciutat i va matar cinquanta persones, i ferir un nombre indeterminat de clients del club, pel que sembla, simplement per ser homosexuals”. Al final, el Tribunal Superior de Justícia va acceptar el recurs i va rebaixar la pena de l’assassí un any i tres mesos, en negar el delicte d’odi i descartar les motivacions homòfobes del crim.

El tractament mediàtic i institucional, un deute amb la memòria

El periodista i activista Vicent Canet, qui va analitzar el tractament mediàtic del cas a l’observatori Mèdia.cat, explica que el principal problema era el silenci que hi havia al voltant de l’odi contra el col·lectiu LGBTI. “De l’homofòbia se’n podia parlar, però moltes vegades es trobava arraconada al final o a la meitat de la notícia, difícilment tenia un titular; i la presumpta homofòbia hauria de tenir un lloc destacat. És a dir, quan s’informa d’homicidis o assassinats que poden ser homòfobs, això es mereix un titular o un subtítular, com a mínim. A més, era una de les tesis que mantenia la Guàrdia Civil”, postilla Canet. Rodríguez comparteix la mateixa opinió: “Va haver-hi una violència brutal i, sobretot, un aïllament del cas tant a escala institucional com mediàtica. Per què dic aïllament? Perquè sent un cas d’una violència excepcional i brutal, es va comunicar com si fos una baralla. En primer lloc, dient que havia desaparegut i, en segon, qüestionant la víctima. Li volien imputar la sospita que havien sigut uns joves, que se’ls havia emportat a casa i, clar, aquestes eren les conseqüències”.

Per la seua part, Toño Abad, president de Diversitat i director de l'Observatori Valencià contra la LGBTI-fòbia, assenyala que el cas d'Abil suposa un punt i a part en l'activisme i un nou començament i reconfiguració del moviment: “De fet, la denúncia la van dur a terme organitzacions locals —Front contra la LGBTI-fòbia de la Safor-Valldigna i Col·lectiu de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals de la Safor (CLGS)—, de manera que, encara que va ser un cas molt dur i fort, no arribà fins a l'activisme més institucionalitzat”. I remata: “Un any després del crim de Javier, es produeix el crim d'odi de Lyssa Da Silva. Aleshores, d'alguna manera, Diversitat pren la decisió de crear l'Observatori Valencià”, amb la finalitat de posar sobre la taula la realitat crua de l'odi que viu aquest col·lectiu en el seu dia a dia i, que en molts casos, “no són agressions de la magnitud del cas de Javier o de Lyssa, però marquen moltes vides i moltes experiències”, sentència. Així mateix, Rodríguez considera que aquest cas els ha fet plantejar moltes necessitats, com la creació d'un estatut de la víctima de la LGBTI-fòbia o que la família, des del primer moment, tinga tots els mitjans i eines per defensar-se com a víctima d'un delictes d'odi.

Drets i avenços

En aquell moment, la resposta organitzada del moviment LGBTI a Gandia es va articular a través del Front contra la LGBTI-fòbia. L'organització, l'any 2017,

va convocar la societat

(<https://directa.cat/hemerotecas/el-front-contr-la-lgbtifobia-de-la-safor-valldigna-ret-homenatge-al-jove-assassinat-javier-abil/>) a un acte de memòria i crítica a les institucions per denunciar un crim homofòbic que no s’havia reconegut com a tal. Segons recorda Canet, la mobilització es va produir, “perquè va haver-hi molts silencis i ningú havia fet res”. Un grup de persones —provinents de diferents moviments populars de la comarca— es van reunir a la plaça del Prado per iniciar una passejada que travessaria els carrers més centrals de la capital. A la marxa, també va acudir la mare d’Abil, Mercedes Orpegui, per reivindicar la memòria del seu fill, el reconeixement del seu cas com a un assassinat homofòbic i exigir responsabilitats.

Orpegui, emocionada en recordar al seu fill, ha explicat a la *Directa* que per a ella és “molt important que la gent recorde qui era Abil i què li va passar”. “Això em fa bé”, diu. Des del Col·lectiu de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals de la Safor han presentat una declaració institucional a la junta de portaveus del plenari municipal de Gandia per exigir el reconeixement de Javier Abil Orpegui com a víctima de l’homofòbia, la dedicació d’un placa o monument en memòria del jove, així com el compromís de l’Ajuntament a organitzar cada any un acte institucional en homenatge i memòria d’Abil.

[ASSASSINAT \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/ASSASSINAT/\)](https://directa.cat/tag/assassinat/)

[DISCRIMINACIÓ](https://directa.cat/tag/discriminacio/)

[\(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/DISCRIMINACIO/\)](https://directa.cat/tag/discriminacio/)

[HOMOFOBIA \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/HOMOFOBIA/\)](https://directa.cat/tag/homofobia/)

[JAVIER ABIL \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/JAVIER-ABIL/\)](https://directa.cat/tag/javier-abil/)

[JUSTÍCIA \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/JUSTICIA/\)](https://directa.cat/tag/justicia/)

[LA SAFOR \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/LA-SAFOR/\)](https://directa.cat/tag/la-safor/)

[LGBTI-FÒBIA \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/LGBTI-FOBIA/\)](https://directa.cat/tag/lgbti-fobia/)

[LTBTIQ+ \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/LTBTIQ/\)](https://directa.cat/tag/ltbtiq/)

[MEMÒRIA \(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/MEMORIA/\)](https://directa.cat/tag/memoria/)

[OBSERVATORI CONTRA L’HOMOFÒBIA](https://directa.cat/tag/observatori-contr-la-homofobia/)

[\(HTTPS://DIRECTA.CAT/TAG/OBSERVATORI-CONTRA-L’HOMOFOBIA/\)](https://directa.cat/tag/observatori-contr-la-homofobia/)

FES UNA DONACIÓ

5€

10€

20€

50€

+

[\(https://directa.cat/campaigns/fes-una-donacio/\)](https://directa.cat/campaigns/fes-una-donacio/)

[\(HTTPS://DIRECTA.CAT/CAMPAIGNS/FES-UNA-DONACIO/\)](https://directa.cat/campaigns/fes-una-donacio/)

[\(https://directa.cat/subscriu-thi/\)](https://directa.cat/subscriu-thi/)

« [DIVERSES PLATAFORMES ES MOBILITZEN EN DEFENSA DEL DELTA DEL LLOBREGAT](https://directa.cat/diverses-plataformes-es-mobilitzen-en-defensa-del-delta-del-llobregat/)
([HTTPS://DIRECTA.CAT/DIVERSES-PLATAFORMES-ES-MOBILITZEN-EN-DEFENSA-DEL-DELTA-DEL-LLOBREGAT/](https://directa.cat/diverses-plataformes-es-mobilitzen-en-defensa-del-delta-del-llobregat/))

[UN PROPIETARI DEDICAT AL NEGOCI IMMOBILIARI I A LES CLÍNQUES DENTALS VOL DESNONAR UNA DONA MALALTA I LES SEVES FILLES](https://directa.cat/un-propietari-dedicat-al-negoci-immobiliari-i-a-les-cliniques-dentals-vol-desnonar-una-dona-malalta-i-les-seves-filles/)
([HTTPS://DIRECTA.CAT/UN-PROPIETARI-DEDICAT-AL-NEGOCI-IMMOBILIARI-I-A-LES-CLINIQUEES-DENTALS-VOL-DESNONAR-UNA-DONA-MALALTA-I-LES-SEVES-FILLES/](https://directa.cat/un-propietari-dedicat-al-negoci-immobiliari-i-a-les-cliniques-dentals-vol-desnonar-una-dona-malalta-i-les-seves-filles/)) »

Directa

Periodisme cooperatiu per la transformació social

La Directa SCCL
Riera d'Escuder, 38, nau 1, planta 1
08028 Sants (Barcelona)
Tel. 935 27 09 82 / 661 493 117
directa@directa.cat
(<mailto:directa@directa.cat>)

- [Qui som](https://directa.cat/qui-som/) (<https://directa.cat/qui-som/>)
- [La Cooperativa / Fes-te'n sòcia](https://cooperativa.directa.cat/) (<https://cooperativa.directa.cat/>)
- [Subscriu-t'hi](https://directa.cat/subscriu-thi/) (<https://directa.cat/subscriu-thi/>)
- [Botiga en línia](https://directa.cat/botiga-en-linia/) (<https://directa.cat/botiga-en-linia/>)
- [Revista en paper](#)

La Directa ha rebut enguany una subvenció de la Generalitat de Catalunya, que representa menys d'un 5% del pressupost de la cooperativa.

 Generalitat de Catalunya
Departament
de la Presidència

